

SALGÓTARJÁNI ÖSSZEVONT ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE
SZIVÁRVÁNY TAGÓVODÁJÁNAK
NEVELÉSI SAJÁTOSSÁGAI

Pedagógiai Programunkat a Salgótarjáni Összevont Óvoda és Bölcsőde
keretprogramja részeként alkottuk meg, amely a központi keretprogram
9. számú melléklete

OM: 032015

H I T V A L L Á S U N K

Valljuk, hogy a gyermek mindenk fölötti szeretetével képességeinek kibontakoztatását szolgáljuk, önmagához mértén fejlesztjük a játékon keresztül, színes tevékenységrendszerben ahol az egészséges életmódra nevelés, az érzelmi nevelés és az értelmi fejlesztés áll középpontban. Feladatainkat a családdal való szoros együttműködésben, érzelmi biztonságot, szeretetet közvetítő óvodai légkörben valósítjuk meg.

1. Helyzetelemzés

1.1. A tagóvoda adatai:

A Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése 14/2010.(II.15.) ÖH. sz. határozata által elfogadott Alapítói Okirat alapján a Szivárvány Tagóvoda a Salgótarján Összevont Óvoda és Bölcsőde egyik szervezeti egysége, amely 3100 Salgótarján, Forgách Antal út 2. szám alatt található helyileg. Jogilag, gazdaságilag, nem önálló.

Szakmailag részben önálló, amely jelenti, hogy a Salgótarján Összevont Óvoda és Bölcsőde keretprogramján belül önálló autonóm szakmai munkát végez.

1.2. Sajátosságok

Tagóvodánkban a Forgách körzetének óvodás korú gyermekeinek ellátása történik. Körzetünk jellemzője a családi környezetben élő, nagy területi szórtságon található családi házban élők száma. A városrész fejlődését mutatja, hogy a két alacsony szociális szinten lévő kolónia épületei rehabilitációs program keretében felújításra kerültek, de ennek ellenére egyre kevesebb család kisgyermekes család él ott.

2. Szervezeti felépítés

Az SZMSZ-ben meghatározott módon illeszkedik a Salgótarján Összevont Óvoda és Bölcsőde szervezeti felépítésébe.

A tagóvoda önállóan, a nevelőtestület döntése alapján, évente felülvizsgálva működtet belső szakmai munkaközösséget.

Salgótarjáni Összevont Óvoda és Bölcsőde Szivárvány Tagóvodája Nevelési Sajátosságai

Tagóvodánkban a szülői érdekképviselő Szülői Munkaközösséget működtet, amely véleményezési és egyetértési jogokat gyakorol.

Óvodai csoportok száma 2015. szeptember 1-től 2 gyermekcsoport, 60 férőhellyel.

3. Személyi feltételek

Óvodánkban 4 fő óvodapedagógus 2 fő dajka 1 fő pedagógiai asszisztens a Pityang Tagóvodával megosztva, valamint 1 fő a KIGSZ munkáltatói körébe tartozó karbantartó, és 1 fő konyhai munkatárs látja el a nevelési, gondozási és egyéb technikai feladatokat. Minden dolgozó rendelkezik személyre szóló munkaköri leírással.

Végzettség szerinti adatok:

A 4 óvodapedagógus mindegyike rendelkezik felsőfokú végzettséggel, melyből 3 főnek szakvizsgája van. Két óvodapedagógus Pedagógus II, két óvodapedagógus pedig Mesterpedagógus fokozattal rendelkezik.

Az óvodapedagógusok képzése az Továbbképzési Programnak és az Éves Beiskolázási Tervnek megfelelően történik, amely figyelembe veszik a törvényben előírt képzési kötelezettségeket.

A nevelési és oktatási munkát segítők /NOKS/ és a technikai dolgozók megfelelő végzettséggel rendelkeznek.

Az intézmény munkatársai aktívan részt vesznek a Salgótarján Összevont Óvoda és Bölcsőde keretei, és a tagóvoda belső keretei között szervezett továbbképzéseken.

Kötelező munkaidő:

A törvényben szabályozott módon valósul meg tagóvodánkban.

4. Tagóvodánk sajátos céljai

A családdal való együttműködés tartalmi gazdagítása, a családi háttér érzelmi erősítésével.

Integráció elősegítése, SNI, BTMN, HHH gyermekek befogadása, fejlesztése.

Az óvoda barátságos, esztétikus, biztonságot nyújtó szeretetet közvetítő légkörével a dolgozók elfogadó, megértő, ösztönző, példaértékű magatartásával, partnerközpontú szemléletünk továbbfejlesztésével gondoskodunk arról, hogy programunk pedagógiai alappillérei megvalósuljanak.

5. Programunk pedagógiai alappillérei

5. 1. Az anyanyelvi kompetencia fejlesztése a családok számára pozitív mintát nyújtva

Anyanyelvünk sokrétű, árnyalt jelrendszer, amelyet a gyermek sokféle tevékenység közben a felnőttekhez és társaikhoz való viszonyának fejlődése során sajátít el.

A szocializáció folyamán a beszéd, a gyermek környezetével való érintkezésének, önkifejezésének, gondolkodásának legfőbb eszközévé válik. A gondolkodás fejlettségét közvetíti a beszéd szintje. A beszéd által erősödik a gyermek biztonság érzete, növekszik tájékozottsága, gazdagodnak ismeretei.

A helyes és szép beszéd mélyíti érzelmeit, fejleszti esztétikai érzékét, előkészíti őt irodalmi élmények befogadásra.

A beszédkapcsolatok kialakulásának alapja az óvodapedagógus és a gyermekek közötti kommunikáció és metakommunikáció.

1. Egyre magasabb a beszédhibás gyermekek száma, ezért a preventív megelőzéssel, korai szűréssel, anyanyelvi játékokkal megelőzhetők a későbbi iskolai kudarcok. Mikrocsoportos formában szervezzük a gyermekek beszédhanghallásának és beszédészlelésének fejlesztését. Minden gyermeknek egyénre szabott, a képességeihez mérten differenciált fejlesztést biztosítunk.
2. A szociális kompetenciák közül ebben a viszonylatban a megfigyelés, a modellkövetés, és az ismétlés megerősítés útján épülnek be. A szociális készségek verbális és nonverbális viselkedési formákat tartalmaznak.
3. Az érintett gyermekek magas számát figyelembe véve sürgető a hatékony megelőzés, amely egyéni képességekhez igazodik és az egyéni fejlődési ütemet veszi figyelembe.

A szülői házzal való kapcsolattartás során nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a beszédfejlesztésnek, technikájának átadására, megismerésére sor kerüljön. Egyszerű nyelvi játékokat mutatunk be, amit a szülő a mindennapokban játékos formában gyakorolhat gyermekével. Munkadélutánokon olyan eszközöket készítünk, ami a nyelvi fejlesztést elősegíti. Irodalmi anyagunkat igényesen az anyanyelvi fejlesztésnek megfelelően választjuk.

Mikrocsoportos formában, a kooperatív módszerek alkalmazásával segítjük a gyermekek egyénre szabott fejlesztését.

Salgótarjáni Összevont Óvoda és Bölcsőde Szivárvány Tagóvodája **Nevelési Sajátosságai**

5.2. A személyiség differenciált fejlesztése

A fejlesztés érinti az összes kompetencia területet. A fejlesztés alapja a gyermek megismerése, és fejlődésének folyamatos nyomon követése. Az óvodába érkezésnél már az óvónő és a gyermek között olyan bizalmon való kapcsolat jön létre, amelyben a gyermekek képességei szabadon megmutatkoznak, és ez adja alapját a fejlesztésnek.

A fejlesztendő kompetenciák területei:

- Szociális
- Értelmi
- Verbális
- Testi

Az óvodás gyermek tanulása cselekvésbe ágyazott, játékba integrált és egyedi, ezáltal a tanulási folyamat is azzá válik. A mikrocsoportos és egyéni tanulási formának van létjogosultsága, egyénre szabott módszerekkel.

5.3. A családdal való együttnevelésben az érzelmi kötődés erősítése a gyermek - szülő, a család - óvoda között

Az együttnevelés célja óvó-védő-segítő kezet nyújtani a gyermeknek és a családnak. Létrehozni egy olyan emberi kapcsolatrendszert, amelyből merít a gyermek a család és az óvoda nevelőtestülete.

Célunk, hogy a családi nevelést és a szülők értékrendjét megismerve biztosítsuk az egyes gyermekek fejlődését. A szülők elvárásainak megismerése és az annak való megfelelés alapján óvjuk, védjük gyermeküket. A szülők nevelési kultúráját nem kinyilatkoztatásokkal, hanem cselekvési programmal kívánjuk emelni. A gyerekekről, családról szerzett információkat bizalmasan kezeljük. Minden szülőt partnernek tekintünk, nevelési elveiket tiszteletben tartjuk, azok ismeretébe – saját meggyőződésünket nem feladva – neveljük gyermekeiket. Éreztetjük, hogy gyermekeiket szeretjük, elfogadjuk, hogy fontosak nekünk. Gyermekek fejlődésükről folyamatosan tájékoztatjuk, valamint a nevelési tapasztalatok kicserélésre buzdítjuk őket.

Salgótarjáni Összevont Óvoda és Bölcsőde Szivárvány Tagóvodája **Nevelési Sajátosságai**

5.4. Az érzelem és szocializáció differenciált fejlesztése

Célja:

- óvodánkba járó gyermekeink nyugodt, élmény gazdag, harmonikus fejlődésének elősegítésével a magasabb rendű érzelmek kibontakoztatása életkoruk és fejlettségük szerint.
- sokoldalú képesség fejlesztéssel a tehetségek differenciált fejlesztése, a hátránnyal küszködők felzárkóztatása, ezáltal a lehetőségekhez mérten az esélyegyenlőség megteremtése.
- pozitív emberi kapcsolatok kialakításához szükséges viselkedés kultúra gyakorlása, elsajátítása, amelynek célja az együttéléshez szükséges készségek, jártasságok fejlesztése.

5.5. Környezettudatos magatartás alakítása és a fenntarthatóságra nevelés

Óvodánk 2015 decemberében nyerte el először a Zöld Óvoda címet, majd 2018 decemberében második alkalommal, 2021 decemberében pedig harmadik alkalommal. További célunk az Örökös Zöld Óvoda cím elnyerése.

Ennek megfelelően kiemelt hangsúlyt fektetünk a gyermekeink környezettudatos magatartásának, valamint a családok szemléletének pozitív alakítására.

A nevelési éven belül tudatosan figyelünk a jeles napok beillesztésére óvodánk programjaiba.

Már hagyománynak számít óvodánk együttműködése a Baglyaskő Látogatóközponttal.

Fontosnak tartjuk az óvodáskorosztály számára:

- Az egészséges étellekkel való megismerkedést, a rendszeres testmozgást, és azok beépítését a mindennapi életükbe.
- Az őket körülvevő növény és állatvilág megismerését, gondozását.
- A szelektív hulladékgyűjtés fontosságának hangsúlyozását.
- Valamint a fenntarthatóságra nevelést:
  - életkori sajátosságaiknak megfelelően segítjük a különböző korosztályú gyermekeket a fenntarthatóság megértésében,
  - kihasználjuk és hatékonyan beépítjük óvodánk napirendjébe a fenntarthatóság lehetőségeit, és az arra való törekvés mindennapi gyakorlását,
  - tudatosan szervezett és spontán tevékenységeink során kreatív gondolkodásra ösztönözzük gyermekeinket a fenntartható jövőről.

Salgótarjáni Összevont Óvoda és Bölcsőde Szivárvány Tagóvodája Nevelési Sajátosságai

5.6. Tehetségigérek felismerése és nevelése

Célunk:

A ránk bízott gyermekek adottságaikkal, képességeikkel, fejlődésükkel, szervezett és spontán tapasztalataikkal összhangban, minél teljesebben bontakoztathassák ki a személyiségüket.

Feladatunk:

- A kiemelkedő képességű gyermekek felismerése, beazonosítása. Amelyhez 4 éves kortól egységes mérőlapot alkalmazunk.
- Nevelőtestületi döntés alapján 70%-os eredmény elérése /122 pont/ szükséges a Tehetséggondozó Programba való részvételhez. A bekerülő gyermekek számára a tehetséggondozást a gyermekcsoporton belül differenciáltan, a dústítás technikai alkalmazva biztosítjuk.
- Az érintett gyermekek szüleit tájékoztatjuk a mérés eredményéről, tapasztalatot cserélünk velük, melynek keretében interjú formájában egy szülői kérdőívet töltünk ki a kiválóan kreatív gyermek megismeréséhez.
- A tehetségigérek számára egyéni fejlesztési tervet készítünk, melyre építve biztosítjuk az érintett gyermekek erős oldalának fejlesztését, a tehetségükkel összefüggő gyenge területek erősítését, egész személyiségük komplex fejlesztését.
- Szükség szerint a tehetség mérésére irányuló vizsgálatot igénylünk.
- Felvesszük a kapcsolatot a tehetségfejlesztő pedagógussal, akivel folyamatos módszertani egyeztetéseket tartunk.

6. Ünnepek – hagyományok rendszere

Céja:

A gyermekek pozitív viszonyának fokozatos kialakítása, a nép, nemzeti értékeink, szülőföldünk, az itt élő magyar és más nemzetiségek iránt. A jeles napokkal a hétköznapiok színesebbé tétele, népszokásörző tevékenységekkel, a természetes anyagok, a természethez való kötődés, a felnőttek és a gyermektársak megbecsülésének előtérbe állításával. Az ünnepekre való készülődés, várakozás, közös eszközkészítés, érzelmi ráhangolódás, a szülőkkel átélt ünnepi pillanatok segítségével örömforrás biztosítása, amely újabb motiváció a gyermekek számára.

Salgótarjáni Összevont Óvoda és Bölcsőde Szivárvány Tagóvodája Nevelési Sajátosságai

Tartalma:

Néphagyomány ápoló tevékenységek rendszerének beépítése a gyermek óvodai életébe, melyek szülőföldjéhez, otthonához kötik, életre szóló örökséget nyújtanak számára.

A gyermek fejlődését meg nem zavaró népköltészeti alkotások – mondókák, dal, mesék, gyermekjáték, gyermektánc – anyagából igényes válogatás, melyek szebbé, gazdagabbá, tartalmasabbá teszik életét, s érzelmi többletet jelentenek számára.

A természetes anyagok közelségének biztosítása /agyag, gyapjú, fonal, bőr, fa/, melyek állandó jelenléte cselekvésre készíti a gyermeket, fejleszti alkotóképességét. Az elkészült tárgyak, népi játékszerek tovább motiválják tevékenységét, gazdagítják játékát, alkotásra képes emberré teszik.

A különböző tevékenységek közben beszélgetés, népmesék, dalok, mondókák, népszokások felidézése, melyek hatást gyakorolnak erkölcsi ítéleteik alakulására, magatartáskultúrájukra, viselkedésmódjukra.

Az udvari játékok bővítése, hagyományápoló tevékenységekkel, népi sportjátékokkal, melyek az érzelmi nevelésen túl az állóképesség, egészséges küzdőszellem alakításában kaphatnak fontos szerepet.

A természet, a környezet megszerettetése, az évszakok változásaiból fakadó népi időjósító megfigyelések biztosítása az óvoda udvarán, annak környékén, a kirándulásokon, sétákon.

A közösen átélt élmények a gyermekeket szorosabban kötik környezetükhöz, amelynek védelmezőivé válhatnak.

A szülőföld szépségének megláttatása, a környezet alakítása, amelyben a gyermek közvetlenül is részt vehet, s amely alakítja vizuális látásmódját.

A népi kultúra tárgyainak megismertetése, amelyek érzelmein át hatva épülnek be ízlésvilágába, megalapozva ezzel „kulturális anyanyelvét.”

Salgótarjáni Összevont Óvoda és Bölcsőde Szivárvány Tagóvodája
Nevelési Sajatosságai

ÜNNEP	TARTALMA
Állatok világnapja /október 4./	Az állatok védelmére, szeretetére, gondozására nevelés. Állatkerti, erdei, házi állatok életének, szokásainak megfigyelése.
Őszi gyümölcsök hete az óvodában /október 1. hete/.	Népi hagyományok felelevenítése, szőlőgyűjtés, préselés, mustkészítés
Márton-nap /november 11./	Márton napjához kapcsolódó néphagyományok felelevenítése.
Mikulás /december 5./	Télapó fogadása, köszöntése verssel, dallal, mesével, ajándékozás.
Advent időszak /november 30-a utáni első vasárnaptól a negyedik vasárnapig/.	Ünnepi készülődés, sütés-főzés, ajándékkészítés, a csoportszoba ünnepi díszbe öltöztetése, adventi koszorú, adventi naptár, ablakdíszítés, különböző díszek elhelyezése
Karácsonyváró délután /december 24-e előtti hét/.	Egymás köszöntése az ünnep jegyében a szülők részvételével, ajándékozás, családi ünnepek hangulatának felidézése, ünnepi uzsonna.
Farsang /vízkeresztől hamvazószerdáig/.	Farsangi népszokások felelevenítése, a jelmezkészítés, maskarába öltözés élményének biztosítása. Táncmulatság szervezése. Télüzés, kiszabás égetés.
Víz Világ Napja /Március 22/	Kirándulásokat szervezünk a tóstrandhoz, meglátogatjuk az utcánkban található szikvíz üzemet.
Húsvét /az első tavaszi napéjegyenlőség utáni első vasárnap /	Népszokások felelevenítése, tojásfestés, locsolkodás, tojásfa állítás és tojáskeresés az udvaron.
Föld Napja/Április 22./	Óvodánk udvarát szépítjük a családok bevonásával, virág palántákat ültetünk.
Május 1.	Májusfa állítás az óvoda udvarán.
Madarak és fák napja /május 10./	Ismerkedés a hasznos madarakkal és védelmük jelentőségével. Madáretető barkácsolás, facsemete ültetés.
Anyák napja /május első vasárnapja /.	Az édesanyák, nagymamák iránti szeretet, tisztelet mélyítése. Köszöntésük ajándékkal, dallal, verssel.
Gyermekhét /május utolsó hete/	Közös programok, játékok, vetélkedők, egész napos kirándulás.
„Mozdulj Szivárvány!” /gyermeknapot megelőző péntek délután/	Közös sportdélután és szalonnasütés a családokkal óvodánk udvarán.
Nagyok napja /Június első péntekje/.	Búcsúzás az iskolába lépőktől – ajándékkal, dallal, verssel, a szülők részvételével ünnepélyes formában.
Környezetvédelmi Világnapja /Június 5./	Részt veszünk a VGÜ által szervezett városi rendezvényen.

Salgótarjáni Összevont Óvoda és Bölcsőde Szivárvány Tagóvodája Nevelési Sajátosságai

7. Programunk időkeretei

Tagintézményünkben két vegyes életkorú csoportot működtetünk, melynek életét óvodánk napi, és heti rendje határozza meg.

7. 1.Napirend:

A napirend az óvodai élet keretét adja, melynek tudatos megszervezése a gyermek helyes életrendjének kialakulását eredményezi.

A napirend készítésének alapelvei:

- Biztosítsa a gyermekek gazdag, változatos tevékenységét, az aktív és passzív pihenés életkornak és egyéni szükségleteknek megfelelő **váltakozását**.
- A legtöbb időt a gyermek legfőbb tevékenysége, a **játék** kapja.
- Az étkezések /reggeli, uzsonna/ folyamatossága segítse a nyugodt, kulturált étkezési szokások kialakítását, az egyéni igények tiszteletben tartását.
- A napirend **rugalmassága** tegye lehetővé az előre nem tervezett, de a gyermek személyiségfejlődését szolgáló események beillesztését, a főbb keretek megtartása mellett.
- A napirend alkalmazkodjon az **évszakokhoz**, hogy a természeti hatások is szolgálják a gyermek fejlődését.
- Az időkeretek a gyermekek fejlettségi szintjéhez alkalmazkodjanak.
- A csoportok közötti napirend a segítségnyújtás eredményessége céljából **koordinált** legyen.
- A **napi mese, a mindennapi testnevelés** épüljön be minden nap a napirend folyamatába.

7.2. Heti rend

A heti rend elsősorban az óvodapedagógusok munkáját segíti abban, hogy nevelőmunkájukat a folyamatosság, a rendszeresség, tudatosság és fokozatosság elvei szerint végezhessék.

8. Óvodánk kapcsolatrendszere

Tagintézmény-igazgató feladatai:

- Mindenek felett érvényesíti a partnerkapcsolat erősítését, amely a szülők elégedettségét, igényét szolgálják, és a gyermek alapvető érdekeit képviselik.
- Segíti szülői szervezet munkáját /SZMK /, érdekképviseleti funkcióját erősíti.
- Rendszeresen tájékoztatja a szülőket az óvodai tevékenységekről.
- Munkatervben évente az SZMK programjavaslatainak, szervezésének segítséget nyújt.
- Állandó rendszere kapcsolatot tart a szülőkkel, problémáikra, javaslataikra nyitott együttműködő.

Óvodapedagógusok feladatai:

- Tanév elején minden csoportban megválasztják a szülők érdekképviseletét, akik SZMK választmány tagjai, velük rendszeres kapcsolatot tart.
- Nyitott a családok problémáira, segíti az óvodáztatással összefüggő gondok kezelését.
- A családokkal való kapcsolattartás sokféle lehetőségeit igénybe veszi / szülői értekezlet, fogadóóra, családlátogatás, közös programok, kérdőívek, stb./
- Munkájával, felkészültségével hozzájárul az eredményes együttműködéshez.
- A családdal kapcsolatos információt bizalmasan és titoktartással kezeli.
- Rendszeresen tájékoztatja a szülőket a csoportot érintő feladatokról, megvalósításáról.
- Az egyéni problémákat csak az érintett szülővel beszél meg.

Salgótarjáni Összevont Óvoda és Bölcsőde Szivárvány Tagóvodája Nevelési Sajátosságai

Intézmények:

- Salgótarjáni Összevont Óvoda és Bölcsőde Tagóvodái
- Salgótarján Általános Iskolái
- Balassi Bálint megyei Könyvtár
- Salgótarjáni Szivárvány Óvoda Gyermekéiért Alapítvány
- NVPSZ Salgótarjáni Tagintézménye
- Oktatási Hivatal Salgótarjáni Pedagógiai Oktatási Központ
- Nógrád Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Székhelyintézmény Szakértői Bizottság
- József Attila Művelődési és Konferencia Központ
- Dornyay Béla Múzeum

Célja: Közös együttműködés, egymás segítése, pályázati lehetőségek kihasználása.

Salgótarján, 2024. január 1.

Szendrődi Andrea
Tagintézmény-igazgató